

"El consell ja té marca PSM"

Pere Sampol, secretari general del PSM-Nacionalistes de Mallorca i vice-president del Consell Insular de Mallorca (CIM), analitza els dos primers anys del Pacte de Progrés al CIM i el moment que viu el seu partit.

Avaluï aquests dos anys de Pacte de Progrés. —El primer any es va caracteritzar per una gran inestabilitat política, provocada per tensions entre els partits que formen el Pacte. Una segona fase, a partir de la recomposició del Pacte, en què es comencen a concretar projectes i realitzacions. Llavors ja es podia veure que aquest pacte no era únicament necessari, sinó imprescindible.

—Per al PSM, és bo o dolent?

—Estam demostrant que podem complir una part molt important del nostre programa electoral. El PSM ha transigit en un aspecte important: accedir a posar en marxa el 50% de la incineradora. I vull recordar que hem paralytitzat l'altre 50%. Ara començam a rebre compensacions programàtiques importants, especialment en matèria d'ordenació del territori. Crec que en els darrers mesos el Consell ja té la marca del PSM, fins i tot en les àrees que no són responsabilitat directa nostra.

—Com ha influït la situació del PP en la vida del Pacte?

—Quan Munar va trencar el pacte amb la destitució dels consellers del PSM, si el PP hagués donat garanties d'una nova majoria en el Consell, possiblement s'hagués consumada. Però ara qualsevol partit que s'acosti al PP quedarà inhabilitat per a l'activitat política en aquesta terra. Avui tothom es vol allunyar del PP perquè contamina...

—L'aprovació de la diada del Dotze de Setembre, per què no va ser motiu de trencament?

—Ho vàrem debatre en dues ocasions a l'executiva. Acordàrem defensar el que per a nosaltres és i serà la diada nacional de Mallorca, el Trenta-u de Desembre. Però vàrem entendre que els altres partits mai no ho acceptarien perquè la consideraven la dia-

da del PSM. L'acord va ser no vetar una altra diada, però deixant molt clar que la nostra és el Trenta-u de Desembre.

—Els més crítics amb el pacte del CIM diuen que quasi no han fet res en política lingüística.

—Accept aquesta crítica perquè el CIM ha estat una mica a l'expectativa, conscientment. Esperàvem

que es concretassin els més de 400 milions anunciats pel Govern balear per a normalització. No volíem duplicar esforços i, a més, les disponibilitats econòmiques del Consell sempre són més petites que les del Govern. Ara veim que aquell anunci ha quedat en no-res. Per tant, la Comissió de Cultura i Patrimoni, responsabilitat del PSM, ja impulsa mesures de normalització en distints nivells. Però no voldria que es pogués entendre que no hem fet res, perquè hi ha temes que són prou significatius però sovint passen desapercebuts, com per exemple l'obligació de la prova de català als funcionaris del Consell, o que en les representacions teatrals de l'any 1996 el català per primera vegada assoleix el 70%...

—Però això no és gaire.

—Efectivament, el principal objectiu és la política educativa i això és responsabilitat del govern. En segon lloc, és imprescindible el foment del català en els mitjans de comunicació i molt es-

pecialment en els audiovisuals. El Consell pot fer alguna coseta en aquest sentit, però naturalment qui hi té les grans competències és el govern autònom.

—Com veu l'estructuració institucional de Balears: consells i Govern?

—L'Estatut, a l'article 39, diu que els consells hauran d'assumir importants competències. A mig termini els consells hauran de ser els veritables governs

"A partir de la recomposició del Pacte de Progrés entren en una fase de concreció de projectes i realitzacions. Llavors ja es podia veure que aquest pacte no era únicament necessari, sinó també imprescindible."

de cada illa. El Govern haurà de fer un paper que es limita a les competències interinsulars i de relació amb el govern de l'estat i amb altres comunitats, així com la tasca de promoció cap a l'exterior. Però els consells cada cop han de responsabilitzar-se de més competències. Fins ara hi ha hagut dos problemes. Primer, que el PP ha actuat amb els consells com ho fa el govern central; és a dir, amb insuficient dotació econòmica per a cada competència transferida. Segon, que els consells insulars no estan preparats per fer-se càrrec d'un nivell tan alt de competències: tenen encara una estructura d'antiga diputació, amb un funcionament semblant al d'una corporació local. Aquest és un dels debats d'aquests moments: adaptar la institució als nous temps que vénen i aquest debat es concretarà durant la pròxima legislatura.

—Una pròxima legislatura en què es pot repetir el Pacte de Progrés, però en el Govern balear?

—El Pacte és un experiment. Sortosament hem pogut fer aquest experiment abans que fer-ho directament en el Govern, perquè no hem d'amagar que en el Govern es presentarien moltes més dificultats.

—Per exemple?

—En el Consell, i també en molts ajuntaments, hem pogut arribar a acords. Però el Govern presenta uns problemes diferents. Seria molt important el projecte de país de cada partit, les relacions amb el govern de l'estat, el nivell competencial, el finançament de cada competència... cada un d'aquests assumptes presenta profundes divergències, per exemple entre el PSOE i nosaltres. El PSOE ha mantingut una actitud hostil en una matèria tan important com és el règim econòmic i fiscal per a Balears. Tradicionalment, a més, ha pactat amb el PP un nivell de competències a la baixa. Tot això ha d'entrar dins un pacte. No tenim prou amb un acord programàtic amb les competències que tenim, perquè s'hauria de pactar el nivell que volem, el finançament... Volem superar l'actual etapa de marginació econòmica i competencial de les Balears.

—Les relacions entre PSM i UM són actualment menys tenses que fa un any?

—Crec que són menys tenses. Amb UM no és tan difícil arribar a acords. Hi ha diferències, bàsicament en termes d'ordenació del territori. Però la vocació d'UM de partit frontissa fa que no hi hagi massa problemes.

—Com veu el PSM l'acord de CiU amb el PP?

—El pacte amb el PP només el podia fer un partit amb gran arrelament social. CDC demostra capacitat de fer una pedagogia a Catalunya, i el seu electoral pareix entendre que pot ser bo el pacte. Des de la nostra ideologia, ens repugnaria pactar amb el PP, especialment tenint en compte la situació de Balears.

—El fet que vostès participin en el govern de Mallorca i que els seus aliats governin a Catalunya, s'ha traduït en acords entre la Generalitat i el CIM?

—Tenim una oportunitat històrica que no hem de desapropiar. Per primera vegada dos partits nacionalistes, en bona sintonia, governem el Principat i Mallorca. Tenim la responsabilitat d'una àrea que per-

met fer fàcilment intercanvis i col·laboracions, com és cultura. La veritat és que fins ara no hem concretat cap projecte. Però en la Comissió de Cultura i Patrimoni del Consell, ja tenim previst una entrevista amb l'àrea de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Presentarem projectes de col·laboració. Volem donar a conèixer la realitat cultural de Mallorca a tot l'àmbit cultural i obrir mercats. Volem trencar la tendència històrica: Catalunya sempre ha mantingut oberta una via de comunicació amb les Balears i, en canvi, les Balears no han tengut cap via de comunicació amb Catalunya. Catalunya té un desconeixement absolut de les Balears. Això és el que volem trencar.

—S'han recuperat les relacions amb ERC?

—Excepte alguna coincidència en algun acte o debat, en aquests moments no hi ha relacions ni diàleg polític.

—I amb el PI?

—...amb què?

Pere Sampol,
secretari
general del
PSM i vice-
president del
CIM: "Amb UM
no és tan difícil
arribar a
acords."

Miquel Payeras